

Oświadczenie złożone przez senatora Kazimierza Kleinę na 40. posiedzeniu Senatu w dniu 27 kwietnia 2017 r.

Oświadczenie skierowane do wiceprezesa Rady Ministrów, ministra rozwoju i finansów Mateusza Morawieckiego

Szanowny Panie Premierze!

Do mojego biura senatorskiego w ciągu ostatnich kilku tygodni zgłosiło się wielu przedsiębiorców prowadzących aktywność gospodarczą w zakresie organizacji loterii promocyjnych oraz loterii audiotekstowych, którzy zasygnalizowali swoje wątpliwości związane z wejściem w życie ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o grach hazardowych i niektórych innych ustaw (DzU z 2017 r., poz. 88). W związku z tym przedstawiam poniżej kwestię zgłoszoną przez obywateli oraz wnoszę o udzielenie odpowiedzi w tym zakresie.

Z dniem 1 kwietnia 2017 r. wchodzi w życie przepisy ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o grach hazardowych i niektórych innych ustaw (DzU z 2017 r., poz. 88, dalej „nowelizacja”) nowelizujące ustawę z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (DzU z 2016 r., poz. 471 z późn. zm.).

Pośród licznych zmian w stosunku do dotychczasowych przepisów znajduje się zmiana umożliwiająca urządzanie większej liczby gier hazardowych przez sieć Internet. Przed nowelizacją taka możliwość istniała wyłącznie w odniesieniu do zakładów wzajemnych. Obecnie istnieje ona również w odniesieniu do innych gier hazardowych, w tym np. loterii promocyjnych, przy czym urządzanie gier przez sieć Internet wiąże się dla organizatora z koniecznością dopełniania szeregu dodatkowych obowiązków (m.in. w zakresie umieszczenia urządzeń przetwarzających i archiwizujących dane dotyczące gry i jej uczestników, domeny strony internetowej wykorzystywanej w grze, zasad archiwizacji danych i dostępu do nich, wdrożenia regulaminu odpowiedzialnej gry itd.).

Jednocześnie nowelizacja nie precyzuje, od którego momentu może być mowa o tym, że gra hazardowa jest urządzana przez sieć Internet. Nie zawiera też definicji legalnej gry urządzanej przez Internet albo urządzania gry przez Internet. Zachodzi obawa, że może to stwarzać w przyszłości istotne problemy interpretacyjne dla organizatorów gier, którzy we własnym zakresie będą musieli rozstrzygnąć, czy dana gra jest organizowana przez Internet. Te problemy mogą wystąpić zwłaszcza w odniesieniu do loterii promocyjnych i loterii audiotekstowych, w których często wykorzystuje się dedykowane strony internetowe na potrzeby rejestracji uczestników, informowania o wynikach gry, kontaktu z uczestnikami, publikacji regulaminu gry, prezentacji nagród itd., podczas gdy samo prowadzenie gry i losowanie laureatów, bądź to ręcznie, bądź przy wykorzystaniu urządzenia losującego, odbywa się w siedzibie organizatora. Również nabycie towaru, usługi lub innego dowodu udziału w grze (w przypadku loterii promocyjnych) odbywa się metodą tradycyjną, a nie za pośrednictwem strony internetowej dedykowanej do gry. Należy w tym miejscu zaznaczyć, iż podobna praktyka, tj. wykorzystywanie dedykowanych stron internetowych w loteriach promocyjnych i audiotekstowych (do celów rejestracji uczestników i do celów informacyjnych), jest obecnie standardem w obrocie gospodarczym, stosowanym przez przeważającą większość organizatorów tego typu gier.

Przed nowelizacją organy celne nie stwarzały problemów przy udzielaniu zezwoleń na organizację gier w tym modelu, w szczególności autorowi interpelacji nie są znane przypadki odmowy udzielenia zezwolenia z powołaniem się na przepis art. 29 ust. 1 ustawy o grach hazardowych.

Mając powyższe na względzie, aby w przyszłości umożliwić organizatorom gier hazardowych prawidłową realizację ich obowiązków, uprzejmie proszę o wyjaśnienie, czy w świetle znowelizowanych przepisów ustawy o grach hazardowych o tym, że dana gra hazardowa jest urządzana przez sieć Internet, rozstrzyga wykorzystanie przez organizatora Internetu w jakimkolwiek momencie gry i/lub na potrzeby jakiegokolwiek elementu gry (np. rejestracja uczestników gry za pośrednictwem dedykowanej strony internetowej, podawanie tą drogą wyników gry, publikacja regulaminu, prezentacja nagród itd.), czy też konieczne jest, aby za pośrednictwem sieci Internet dokonywany był sam akt gry (np. wydanie za pośrednictwem sieci Internet dyspozycji obstawienia wyniku określonej rywalizacji sportowej połączone z dyspozycją obciążenia konta uczestnika w systemie organizatora gry, nabycie za pośrednictwem sieci Internet towaru, usługi lub innego dowodu udziału w grze w przypadku loterii promocyjnej itd.).

Zasadne wydaje się stanowisko, że właściwe byłoby węższe rozumienie pojęcia urządzania przez Internet

– może być o nim mowa wyłącznie w sytuacji, gdy za pośrednictwem Internetu dokonywany jest właściwy akt gry w rozumieniu zaprezentowanym powyżej. Za takim stanowiskiem przemawia wykładnia systemowa wewnętrzna znowelizowanych przepisów, bowiem przy szerokiej interpretacji pojęcia urządzania przez Internet część obowiązków organizatora gry hazardowej byłaby zwyczajnie niemożliwa do zrealizowania, a racjonalny ustawodawca nie tworzy zbędnych regulacji. Przykładowo, tworzone często w praktyce dedykowane strony internetowe dla loterii promocyjnych, za pomocą których uczestnicy rejestrują się do gry, podając kody z zakupionych towarów objętych promocją, nie dają organizatorowi możliwości uwzględnienia w regulaminie odpowiedzialnej gry:

– procedury rejestracji gracza na koncie gracza lub tymczasowym koncie gracza jako warunku rozpoczęcia i prowadzenia gry (uczestnik jednorazowo wysyła dane zgłoszeniowe i nie zakłada ani nie utrzymuje żadnego konta w systemie organizatora),

– mechanizmów umożliwiających uczestnikom gry kontrolę swojej aktywności na stronie internetowej wykorzystywanej w grze hazardowej (cała aktywność uczestnika sprowadza się do jednorazowego przesłania danych zgłoszeniowych) czy

– mechanizmów uniemożliwiających uczestnikom gry grę po wyczerpaniu środków na koncie gracza (uczestnicy nie mają możliwości zadysponowania jakimikolwiek środkami finansowymi za pośrednictwem strony dedykowanej dla loterii, dokonanie zakupu promocyjnego ma miejsce wcześniej, bez udziału Internetu).

Wąskie rozumienie omawianego pojęcia znajduje także poparcie w orzecznictwie sądowym, gdzie przyjmuje się, że sama rejestracja uczestników gry za pośrednictwem sieci Internet nie przesądza o tym, iż dana gra jest urządzana przez Internet (vide np. rozważania zawarte w uzasadnieniu wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 1 marca 2016 r. II GSK 1892/14).

Mając powyższe na uwadze, uprzejmie proszę o wyjaśnienie poruszonych kwestii.

Z wyrazami szacunku
Kazimierz Kleina